

Pampeliškové pole v Sýkořicích

Milý čtenáři!

Sdružení Český ráj i letos připravilo ve spolupráci s informačními centry a dalšími partnery v regionu letní *Turistické noviny*. „Letošní noviny s ohledem na třicetileté výročí Sdružení více představují aktivity našeho spolku,“ prozrazuje Jitka Kořínková, ředitelka Sdružení Český ráj.

Na čtyřiceti stranách tak čtenáři získají informace o projektu *Po stopách Albrechta z Valdštejna*, novinky k putování za pověstmi Českého ráje i projektu *Greenway Jizera*. Nechybí tradiční rozhovor s osobností regionu, tentokrát věnovaný Dominiku Feštovi, který jako potomek šlechtické rodiny Schliků pečuje o Prachovské skály. Ukázku z něj jsem dal do rubriky *Jičínsko*, celé *Turistické noviny* v PDF potom příkládám k tomuto *Trosečníku*; stojí totiž za

prohlédnutí i našinci, protože i našinec si může v létě dojet na Kost, prohlédnout skály nebo se mrknout do mé oblíbené Železnice, nebo naopak tam, kam mne osud ještě nezavál, do železnobrodských Trávníků nebo Bozkovských jeskyní. 😊

turnov

♦ Výstavbu nové knihovny chystá město Turnov řadu let. Nová knihovna by měla být ve Skálově ulici mezi letním kinem a domem Na Sboře. Na výstavbu knihovny by město Turnov rádo získalo dotaci z *Integrovaného regionálního operačního programu 2021—2027*. Výzva by měla být zveřejněna na konci prvního pololetí letošního roku, zatím nejsou známe přesné podmínky výzvy ani termín. Žadatelem o dotaci bude město Turnov. Žadatel o dotaci by měl být vlastníkem pozemku pro stavbu, tu aktuálně vlastní Kulturní centrum Turnov. Mezi ním a městem vznikla darovací smlouva, přijatá radou města a pak i zastupitelstvem.

Zastupitelstvo také schválilo záměr prodeje části pozemku v katastru Daliměřice v obchodně-průmyslové zóně Turnov – Vesecko, asi 1,9 hektaru velkého. Prodej pozemků bude uskutečněn výběrovým řízením formou dražby s minimální vyvolávací cenou 2.500 Kč/ m². O využití zóny mají zájem DEK stavebniny. Areál DEK stavebnin by měl být koncipován jako moderní prodejní centrum pro dům a zahradu. DEK stavebniny jsou ochotny podílet se na poměrné části nákladů na komunikaci a inženýrské sítě nebo komunikaci zainvestovat, zajistit spoluúčasť od ostatních společností a následně komunikaci převést na město. Jak na zasedání zastupitelů zaznělo, pozemky spadají pod „kauzu Walderode“, to má ale firma již s právníky zastupujícími dědičku údajně vyřešeno.

Zastupitelstvo souhlasilo s podmínkami poptávkového řízení a s oslovením osmi bankovních institucí k zajištění poptávkového řízení na poskytnutí kontokorentního úvěru ve výši 40 milionů korun na finanční zajištění nesouladu mezi plánovaným vývojem příjmů a nutností hradit výdaje města Turnova pro roky 2022 a 2023.

Kontokorent doporučil zastupitelstvu přijmout finanční výbor k eliminaci rizik spojených s výkyvy daňových příjmů způsobených pandemií covid-19, válkou na Ukrajině a růstem cen energií, vedoucí ke krachu dodavatelů energií a přesunu k dodavatelům poslední instance. Celkové náklady na energie města a jeho organizací činí aktuálně nasmlouvaných cenách 18 milionů Kč/ rok. Dále se mohou finance použít na vykrytí kofinancování dotačních titulů a cash flow města. (Marcela Jandová)

♦ Dvoudenní staročeské řemeslnické trhy v Turnově minulý víkend přilákaly zhruba 13 500 návštěvníků. Uvedla to mluvčí muzea Marcela Beranová.

♦ **11. a 12. června** opět otevřeme závoru turnovského depa! Jako vždy bude v provozu úzkorozchodná železnice, modelová železnice nebo simulátor strojevedoucího. Letos navíc přivítáme *Chornický železniční klub*, který přijede se

svou ukázkou zabezpečovacího zařízení. Otevřeno bude po oba dny od 9 do 17 hodin, občerstvení v depu zajištěno. Ze stanice Turnov pojedou od 8:50 do 15:50 každou hodinu vlak, zpět z depa pojedou každou hodinu od 9:40 do 16:40. Pokud přijdete pěšky, najdete nás na konci ulice Za viaduktem.

**11. a 12. 6.
2022**

MUZEJNÍ VÍKEND V TURNOVSKÉM DEPU

- výstava kolejových vozidel
- jízdy úzkorozchodné železnice
- simulátor strojvedoucího
- modelová železnice v měřítku H0 a 0
- ukázka zabezpečovacího zařízení
Chornického železničního klubu
- ukázka řezbářství a
prodej řezbářských produktů

**NÁVŠTĚVNÍCI S AUTOMOBILEM
NEBO MOTOCYKLEM STARŠÍM
NEŽ 30 LET MAJÍ VSTUP ZDARMA**

Areál depa bude otevřený po oba dny od 9 do 17h.

Od 8:50 do 15:50 vás z turnovského nádraží odveze do depa každou hodinu vlak. Zpět jede každou hodinu od 9:40 do 16:40. Občerstvení zajištěno.

Vstupné: Dospělí - 60 Kč

děti 6 - 15 let, 65+ a ZTP - 40 Kč

♦ **ROTŠTEJN** – Ještě jednou nabízím procházku na hrad Rotštejn, ten je vedle Zbirohů mojí nejmilejší zříceninou.

Nechci vás unavovat záplavou historických údajů o hradě, kde jste všichni už patrně několikrát byli. Ale co taková pěkná pověst, která nedávno vyšla v *Radostné studánce*?

Geopark Český ráj o.p.s. pořádá v rámci Týdne evropských geoparků

GEOLOGICKOU EXKURZI do Klokočských skal

Možnost návštěvy hradu Rotštejn
s komentovanou prohlídkou.

NEDĚLE 5. června 2022

PROVÁZÍ:
RNDr. Radek Mikuláš, DSc.

SRAZ:
10.15 hod. parkoviště pod hradem Rotštejn
(omezená kapacita parkování)
GPS 50.5949192N, 15.2251872E

Možnost využít autobus
z Prahy (odjezd 8.15 hod. Černý Most),
Mladé Boleslavi (odjezd 8.55 hod. aut. st.)
a Turnova (odjezd 9.30 hod. terminál u žel. st.) do zastávky
Mlýnská p. Kozákovem, Loktáše na Špičce, odtud 1 km na místo srazu.

Předpokládaný návrat okolo 16.00 hod.,
odjezd autobusu v 16.38 hod. z Klokočí
s návazností na vlaky a autobusy.

TRASA:
9 km, střední obtížnost

ÚČASTNICKÝ POPLATEK:
dobrovolný na podporu činnosti
Geoparku Český ráj o.p.s.

REGISTRACE:
info@geoparkceskyraj.cz

O POKLADU NA ROTŠTEJNĚ

Dlouho, dlouho spočíval poklad na Rotštejně v hloubi země, než se našli odvážlivci, kteří jej chtěli mermomocí vyzvednout. Několik občanů se na to smluvilo. Nebyli to lidé s odulými měšci, jen tak tak bídu dřeli, všem by se dukáty hodily. Ale přece dlouho rozmýšleli, jak na to, vždyť při odkrývání pokladů často jde o kůži a každému je hrdlo milejší než peníze. Radili se, po mnoho večerů hlavy sestřikovali. Jeden navrhoval svěcené drobečky, jiný kousek provazu z oběšence a kdoví co ještě.

Na jednom se však shodli: že půjdou na hrad o velikonocích, až bude na Velký pátek zpívat kněz v Loučkách pašije. Na tom zůstali a podařilo se. Sotva se všichni sešli, otevřela se před nimi zem a modré plamínky zasvítily nad hromadou peněz. Ano, ale kdo má pro ně jít? Teď, když měli bohatství na dosah ruky, ztratili všichni odvahu.

Hledí žádostivýma očima do podzemní skrýše, ale nikdo se nehýbá. Až nějaký Tolar se přece osmělil a šel. A ne jednou – několikrát se odvážil do hloubi země a vyšel obtěžkán zlatem. „Už dost, už nechod!“ varovali ho společníci, když viděli,

že čas pokročil a Tolar se přece ještě chystá dolů. „Času habaděj,“ namítl smělec, „však tam už jenom na chvíličko skočím.“ Ale sotva zmizel v černé díře, země se za ním zavřela a Tolar v jeskyni u pokladu okamžitě usnul. Ani nevěděl, co se přihodilo. Když procitl, viděl před sebou východ z podzemí a domníval se, že únavou u peněz jen tak zdříml. Druhowé naň jistě netrpělivě čekají a neumějí si vysvětlit, proč tak otálí.

Spěšně vykročil Tolar na boží světlo a zůstal udiven stát. Na nádvoří rozvaliny nebyly ani hromádky peněz, ani jeho společníci. Naplněn nepěkným podezřením, že ho chtěli ošidit o spravedlivě zasloužený podíl, bral se domů. Tam se teprve dozvěděl, že si pospal celičkový rok. Cesta za pokladem se mu ale nevyplatila. Dlouhý spánek v podzemí jakoby mu byl všechny síly vstřebal. Valem chřadl. Jen krátkou dobu se těšil z toho, co mu

druhowé poctivě odevzdali, a již se musel brát na věčnost, kde peníze nemají cenu a kam jen poklady srdce člověka doprovázejí.

/ Milena Kašová (volně podle internetu), *Radostná studánka*

♦ MALÁ SKÁLA –

**Maloskalská
NOC 2022**

SOBOTA 4. ČERVNA | MALÁ SKÁLA

**Michal Hrůza & kapela Hrůzy
Walda Gang | Pokáč
Děda Mládek Illegal Band
Šimon Mikez | Ovčie Kiahne
Robin Mood | Vanity**

Tradiční neckyáda.
Bohatý doprovodný program.
Začátek 14:00.

Předprodej vstupenek
v síti Ticketstream.

Maloskalský
PIVOVAR

♦ **SYCHROV – Dvořákův Turnov a Sychrov**

4. 6. 2022, 18 hodin

♦ **VALDŠTEJN – 4. 6. od 15:00 a od 16:00**

Divadelní představení - "Vy mlčíte, Karle?"

Představení, které moderním způsobem pojímá Erbenovu baladu "*Lilie*" a přibližuje jí současnému divákovi. Hraje divadelní soubor *NOTDIS (Nová turnovská divadelní scéna)*. Vstupné: v rámci prohlídky hradu.

5. 6. od 14:00 hodin

Pocta Ladislavu Kouckému

Odhalení pamětní desky dlouholetému kastelánu hradu Valdštejna se uskuteční za účasti vedení Města Turnov, dalších hostů a přátel pana Kouckého. Hudební doprovod v režii skladatele a varhaníka Radka Rejška. Průvodní slovo Eva Kordová.

10. 6. od 18:00 do 20:30

Noc kostelů na Valdštejně

Celorepubliková akce, k níž se kaple sv. Jana Nepomuckého opět připojuje. Hudebním doprovodem bude pěvecké komorní sdružení Cantus Jaroměř. Zveme k setkání na místě, v němž se prolíná duchovní, historický a romantický rozměr. Vstupné: zdarma

SVIJANY – Zemřel František Horák, zachránce svijanského pivovaru

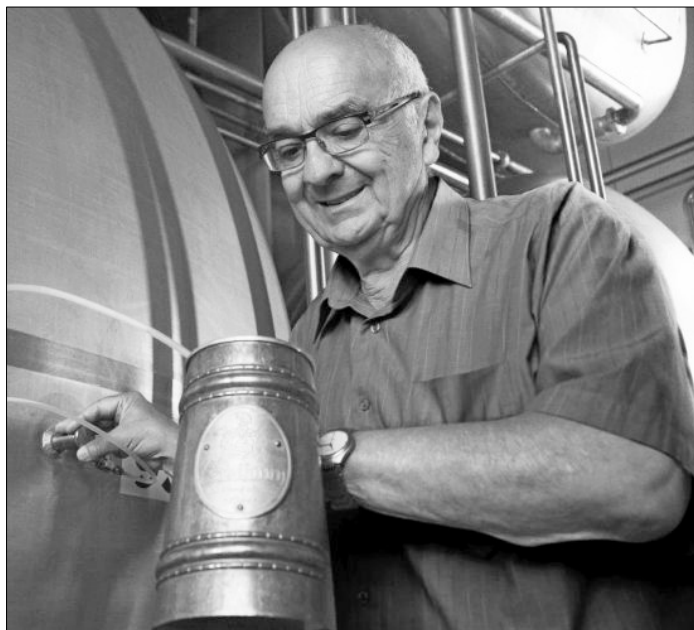
V neděli 29. května ve věku nedožitých 81 let zemřel František Horák, držitel Pocty hejtmána z loňského roku a čestný občan Svijan.

„Pan František Horák se zasloužil o záchranu pivovaru ve Svijanech, kde od svých 16 let pracoval. Od roku 1999 do roku 2000 byl jeho ředitelem, zaměstnával 90 lidí a mohl se pochlubit 300.000 hektolitry výstav. České pivo

pozvedl a zasloužil se o šíření jeho dobrého jména nejen u nás, ale i ve světě. Čest jeho památce,“ uvedl hejtman Martin Půta.

Stručný životopis Františka Horáka

- narodil se 22. srpna 1941 v Turnově
- otec měl pekárnu s jedním zaměstnancem, v padesátých letech ho o ni připravil komunistický režim
- v roce 1955 nastoupil František Horák do učení na sladovníka
- v roce 1957 nastoupil do svijanského pivovaru jako dělník
- okupaci Československa v roce 1968 zažil jako sklep mistr, invaze Sovětského svazu
- a dalších armád Varšavské smlouvy ho velmi zklamala, poněvadž podporoval Alexandra Dubčeka
- sám později během normalizace vstoupil do KSČ, jinak by z něj neudělali podsládka
- v roce 1985 hrozilo svijanskému pivovaru zrušení, František Horák ho – již jako sládek – zachránil
- po sametové revoluci zaměstnanci hlasovali, zda má zůstat nadále sládkem a rozhodli kladně
- v roce 1998 se podílel na odkoupení pivovaru od zahraniční skupiny *Bass* a stal se ředitelem a menšinovým vlastníkem (Filip Trdla)

MALÝ ROHOZEC –

23.
ROHOZECKÉ
SLAVNOSTI
BUDOU!
18.6.2022

Těšit se můžete
na kapely:

RETRO BAND
CURLIES
BRUTUS
SEVEN
ADAPTACE
ABBA WORLD
REVIVAL

O půlnoci
ohňostroj!

DOLÁNKY –

15. ročník **KOZA 022** vstup zdarma

10., 11., 6., 2022 **7. vydání KOZA**
Dolánky u Turanova

PÁTEK 10.6. od 14:00

DANGAR SIX F.A.KING HITMAKERS
ČERNOŠI PIRANHA RAIN RAVENLAW
TIXTIDE BAND OF ISER KRÁSNÁ PRÁCE

SOBOTA 11.6. od 13:00

SILENT SESSION DONOR ANARCHIA
DOKTOR TRICERATOPS HALLODRN ENOLA GAY
DWTK NASYČEN TARANIS KRUIZE KONTROL DEAD DANIELS

HRAD VRANOV

DIVADELNÍ SPOLEK NOTDIS UVÁDÍ:

KDEKRADEMOR

HRAD VRANOV - PANTHEON

4.6. od 19:00

ZAHÁJENÍ DRUHÉHO ROČNÍKU HRADO-ZÁMECKÉHO TURNÉ

VSTUPNÉ DOBROVOLNÉ

♦ Sobota 11. června

Město Rovensko pod Troskami a Spolek veteránů ČSL samostatného protichemického praporu za přispění *MAS Brána do Českého ráje* pořádají Slavnostní den města spojený s připomínkou Antimony a 20. výročím otevření Městského informačního centra.

sobota 11. června v Rovensku pod Troskami

* od 8.00 na náměstí Prof. Drahoňovského:

Slavnostní zahájení akce – nástup legionářů, uctění památky všech padlých v boji za svobodu

8.00 – 14.00: Výstava s názvem *,Obrana hranic nově vzniklého Československa po 1. světové válce'* (sál budovy radnice)

9.00 – 10.30: Výstava motorek Jawa OHC 500 před odjezdem na spanilou jízdu

13.00 – 15.00: Koncert rovenské kapely *Naruby band*

*9.00 – 14.00, Městské informační středisko, Komenského 107

*13.00 -15.00, Žižkova ulice, plocha za hasičskou zbrojnicí:

Airsoftová střelnice

10.00 – 14.00, parkoviště u fotbalového hřiště:

fotolety vrtulníkem pro širokou veřejnost

Občerstvení zajištěno na náměstí i v informačním středisku.

♦ Jak se vyvíjí situace kolem rybníka Matouš

Veřejností je velmi vnímán neutěšený stav rybníku Matouš a jeho okolí, který se doposud nepodařilo posunout k žádoucímu stavu. A je třeba konstatovat, že prostor působí skutečně tristně, když vzhledem k tomu, že s rybníkem nelze manipulovat, musí být rybník z hlediska bezpečnosti udržován vypuštěný. Město okamžitě po jeho zakoupení nechalo zpracovat projektovou dokumentaci na revitalizaci celého prostoru, který řeší technický stav hráze, napouštění rybníka, jeho odbahnění, zpřístupnění pro veřejnost i posílení retenční a ekostabilizující funkce v krajině. Bohužel, od té doby se nepodařilo získat dotaci v objemu, která by městu umožnila tento nákladný projekt realizovat. Město se proto rozhodlo záměr uchopit jinak a spojit síly se spolkem Čmelák – společnost přátel přírody, který má v této oblasti bohaté zkušenosti s realizací ekologických projektů a s dotačními programy. Spolupráce je stvrzena dohodou a v tuto chvíli je již podána první dotační žádost. Vzhledem k tomu, že sílí tlak společnosti i státu na přírodě blízká řešení, což se odráží mimo jiné v dotačních programech, které nepodporují rekonstrukce rybníků pouze jako vodohospodářského díla, bude muset být projekt dále rozvíjen tímto směrem a doplněn o další prvky, které zvýší hodnotu území z hlediska vytvoření podmínek pro ohrožené živočichy, a tím zároveň zvýší i atraktivitu pro návštěvníky.

Předmětem rekonstrukce rybníku je zejména obnova jeho retenčního prostoru (tedy odbahnění), rekonstrukce hráze, která je dnes v kritickém stavu, a rekonstrukce dalších objektů – bezpečný přívod a odtok vody z objektu, včetně menší sedimentační plochy na vtoku. Z těch přírodně blízkých opatření můžeme uvést vytvoření litorální zóny (mělkého, vegetací pokrytého přechodu mezi vodou a břehem) s několika tůňmi – hnízdní ptáků, prostor pro výskyt širokého spektra mokřadních rostlin. Zvažujeme i vytvoření ostrůvku jako hnízdní příležitosti pro ptáky, kde jsou chráněni před predátory.

Okolo rybníka bude vytvořena pěšina s místy pro odpočinek, relaxaci a pozorování přírody. Zrekultivován a zpřístupněn bude i prostor bývalého mlýna pod hrází.

Celkové náklady projektu se budou pohybovat okolo 20 mil. Kč (bude záležet na finanční náročnosti nových přírodně blízkých opatření a situaci na stavebním trhu). V ideálním případě by se dle výše uvedené dohody měla dotační podpora pohybovat ve výši cca 12 mil. Kč (rozdělení na několik částí financovaných z několika programů). Součástí uzavřené dohody je i harmonogram, který předpokládá realizaci od jara 2023 do podzimu 2024. Doufáme tedy, že se v dohledné době podaří této lokalitě vrátit její charakter odpočinkové zóny pro občany města.

/ Zdeněk Rajm, místostarosta

♦ Kulturní a informační středisko oznamuje, že již od středy 1. června jsou k dostání vstupenky na prosincovou komedii Komorního divadla Kalich Praha *TIK TIK* v lomnickém Tylově divadle. V představení účinkují Tereza Kostková,

Josef Polášek, Václav Knop, Jaromír Nosek ad. On-line rezervace a prodej na www.divadlo.kislovnice.cz nebo v Turistickém informačním centru.

Město Lomnice nad Popelkou Vás srdečně zve na akci

Já mám v koně

16. ročník Krajského dne koně Libereckého kraje

V Lomnici nad Popelkou 4. 6. 2022

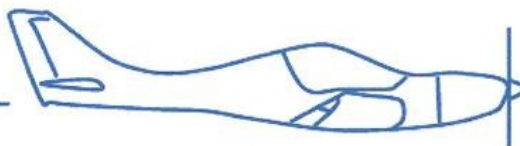
Tyršův park a přilehlé okolí

Hlavní program začíná v 9:30 hodin s Václavem Vydrou v čele průvodu městem, přes Husovo náměstí. Defilé koní a slavnostní zahájení, žehnění koním. Vendoula Šponárová s drezurním vystoupením dvou fríských koní, černé agentky, tančící fríský kůň Tajfun a pes. **Miloslav Šimandl** a jeho westernové show se šesti koňmi. Sebká jízda v krojích, ukázka práce koní s historickou hasičskou sflakačkou, ukázka historické vojenské výstroje koní a jezdů ze skupiny Štánci, sportovní splezení, ukázka plemen koní kirsých a lipicánů, představení koní jízdňáckého oddílu Policie ČR z Liberce, osmisplezení ponny koní a jejich využití u dětí, ukázka westernového ježdění a rodea, ukázka práci koní při manipulaci se dřevem, práce s losem a bičem v provedení **Pavla Votápky Bičáře**, dámské sedlo, skupinový výcvik fjordských koní ze stáje ve Staré Pace, těžký tah chladnokrevnými koňmi, sešlé povazy a kočárová splezení, představení aktivní hobby hoise, ukázka méně početných plemen koní, soutěž o nejkrásnějšího koně a křest hříběte.

Doprovodný program: atrakce, soutěže a aktivity pro děti o ceny, projížďky v kočáře a pod sedlem, fotografování s účastníky.

Stánkový prodej: bohaté občerstvení, Lomnické pivo, oceněné regionální potraviny, stánkový prodej s tematikou koní.

13:30 – 13. ročník drezurních závodů o Pohár Českého ráje

OTEVÍRÁNÍ LOMNICKÉHO NEBE

Sobota 4. června 2022

- Na lomnickém letišti (1 km směr Jilemnice) od 10 hod. do 16 hod.
- Statické i letové ukázky ultralehkých letadel a motorových rogal.
- Vystoupení modelářů.
- Vyhlídkové lety
- Seskoky výsadkářů.
- Občerstvení zajištěno.

Info: 602 366 502

♦ **Máme radost! Jsme první minipivovar z Českého ráje, který může používat na svá piva označení *Regionální produkt Český ráj*.**

Porota nás vybrala a právě teď nám to v Turnově slavnostně předali. Tak moc děkujem, na zdraví a dej Bůh štěstí!

/ z facebooku Lomnického řemeslného pivovaru

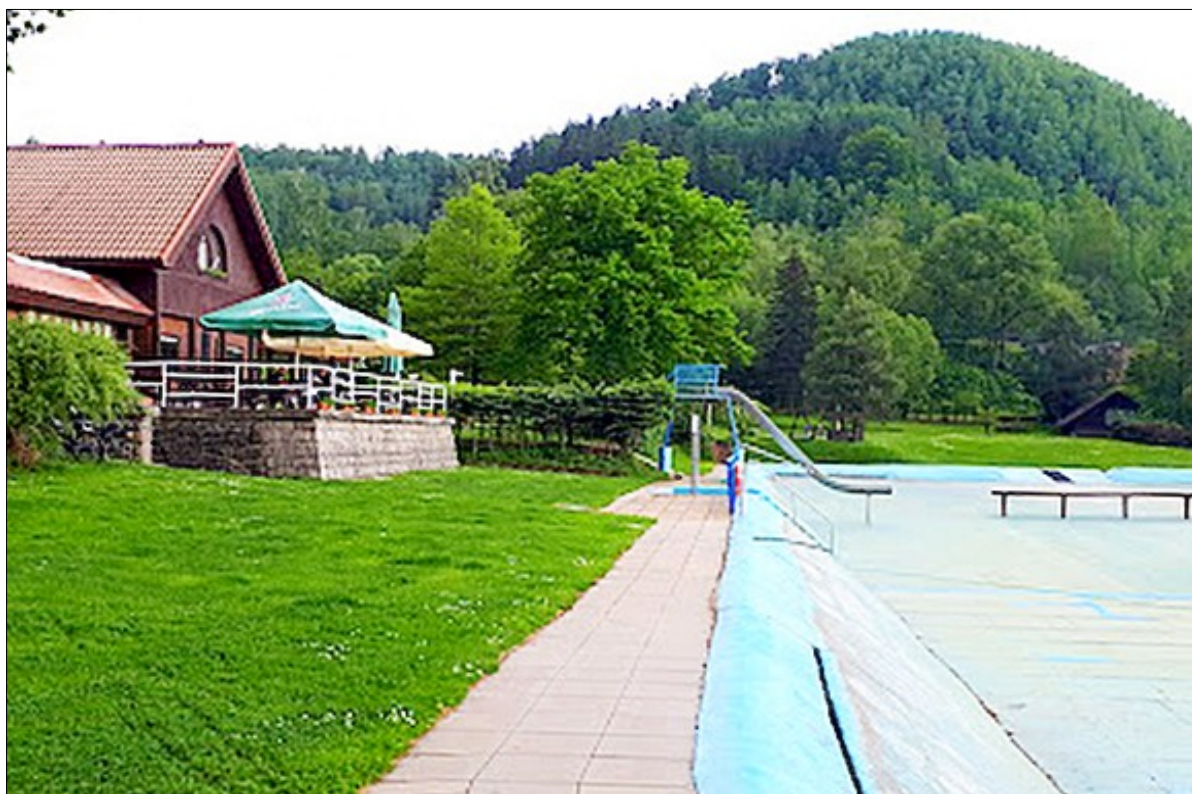
Na snímku Míra z pivovaru a spisovatel Jaroslav Rudiš.

Foto Dušan Neuwerth

lomnicko

♦ **Modernizované venkovní koupaliště za desítky milionů korun budou mít letos Chrastava u Liberce a Košťálov na Lomnicku. Na Lesním koupališti v Liberci začala výstavba nového zázemí a Mimoň na Českolipsku rekonstrukci vodní nádrže připravuje.**

V Košťálově u Lomnice nad Popelkou skončí rekonstrukce koupaliště v areálu autokempu za více než 42 milionů až v létě, má asi dvouměsíční zpoždění. „Zkušební provoz bude až v srpnu, měl být v červnu,“ starosta obce Milan Havlík. Důvodem je podle něj komplikovaná situace na stavebním trhu s nedostatkem pracovníků i materiálů. Modernizace koupaliště začala loni po letní sezoně. Podle starosty už byla nutná. „Dno protékalo a nepomáhaly lokální výspravy,“ uvedl jeden z hlavních důvodů. Druhým byla kvalita přítoku, i když podle rozborů byla voda nezávadná. „Pohledově ale byla voda nepřijatelná. Nevíme, čím to bylo, ale byla taková zahnědlá a lidé se v tom nechtěli koupat,“ řekl starosta. Nově bude koupaliště napájeno z jednoho menšího vodního zdroje a obecního vodovodu a přibude technologie na čištění vody. Nová je i betonová vana vsazená do původní. Navenek bude nádrž vypadat jinak, bude mít oblý tvar. Můstek bude opticky oddělovat dětskou část od plavací, kde bude hloubka od 1,6 do 2,1 metru, uvedl server *Genus*. (foto Jiří Štika)

semily

♦ V semilském muzeu je možno od května do 28. září navštívit výstavu *Slavná semilská hračka*. Kromě mnoha klasických hraček z produkce Tofy, Kovožavodů nebo Kovapu, případně starších výrobků firem Josef Mach a *Drábek a spol.* je nyní v muzeu k vidění také jeden dosud nevystavovaný unikát. Blíže nám jej představuje muzejní historik a správce sbírek Tomáš Chvátal.

„Na výstavě návštěvníci naleznou i zajímavý doklad toho, jak byl semilský hračkářský průmysl ve čtyřicátých letech minulého století nedobrovolně zapojen do válečné výroby. Jedná se o pět dřevěných maket letadel, které za druhé světové války používala nacistická Luftwaffe pro výuku letců, kteří se na modelech učili rozpoznávat vlastní i nepřátelská letadla.“ Makety vyráběla semilská hračkářská firma *Drábek*, od roku 1942 uchvácená konkurenčním albrechtickým podnikem nacisty Schowanka. Výrobky byly označeny kódem „gur“, jenž byl v seznamech dodavatelů wehrmachtu přidělen právě Schowankovi.

Mezi vystavovanými typy nalezneme jak bombardéry, tak stíhačky, letadla americká, sovětská i německá. Továrna údajně kromě letadel vyráběla také makety tanků. Zajímavostí je kamufláž letadel, která měla být podle předpisů šedočerná s šedými skleněnými částmi. Naproti tomu semilští hračkáři zřejmě nepřenesli přes srdce, že by letadélka nebyla „reálná“, a tak je opatřili nepřepisovou a navíc nereálnou kamufláží. „O tom, že za války se v Semilech vyráběly makety letadel, víme už od doby, kdy jsme připravovali výstavu *Bílá místa konce války*. Jsme moc rádi, že se je nyní podařilo díky spolupráci se soukromým sběratelem vystavit. Moc mu tímto děkujeme. Zveme zároveň návštěvníky, aby si přišli prohlédnout nejen letadla, ale aby si také zavzpomínali na vlastní dětství u klasických a slavných semilských hraček,“ uzavřel historik Chvátal.

(mapg, *Semilské noviny*)

♦ **3. června - 18. září**, Muzeum a Pojizerská galerie

JAK SE RODÍ VEČERNÍČKY

Co všechno je potřeba udělat, aby vznikl večerníček? Na to odpoví zvědavcům výstava **Jak se rodí večerníčky**. Výstava je zapůjčena z Moravského zemského muzea.

♦ **3. června – 31. října**, vestibul Státního okresního archivu Semily

NA POSLEDNÍ CESTĚ

Smrt a pohřby v Pojizeří napříč staletími Repríza úspěšné výstavy Muzea Českého ráje tentokrát ve Vystaveny budou unikátní typy rakví a pohřebních předmětů za doprovodu obrazového materiálu (např. fotografií i z dílny bozkovského hrobníka Dolenského). Chybět nebude ani skutečný antropologický materiál. Vernisáž se koná **v pátek 3. června** v 17 hodin. Výstava je pro všechny návštěvníky zdarma.

♦ **1. června - 30. září**, Sbor Dr. Karla Farského v Semilech

VÝSTAVA OBRAZŮ A OBJEKTŮ PETRA PANEVA

Petr Panev, ač učitel jazyků na Vysoké škole ekonomické v Praze, měl celý život nejbližší k výtvarnému umění. Jeho dílo je plné pozorovatelské něhy.. Otevřeno vždy v neděli po bohoslužbách a v době úředních hodin (Po, St, Čt 9:00 – 11:00; Po, St 13:00 – 16:00) nebo po domluvě na tel. 737 762 161.

1861
FABRIKA
pořádá
4. června 2022 od 19.30 v Semilech
areál bude otevřen od 18.30

PODKRKONOŠSKÝ SYMFONICKÝ ORCHESTR
POD HVĚZDAMI

Dirigent: **Martin Hybler**

Hosté: **Věra Poláchová, Dvořákovo klavírní kvarteto**

Co se bude hrát? **Svoboda, Dvořák, Žbirka, Smetana**

V 18.61 (19.01) proběhne slavnostní narážení piva **Fabrikant**.

PŘEDPRODEJ LÍSTKŮ NA ADRESE WWW.KCGOLF.CZ A POTÉ NA MÍSTĚ V DEN KONÁNÍ AKCE

♦ **9. června 17:30**, Muzeum a Pojizerská galerie

Jaromír Typlt: PODKRKONOŠSKÝ SPIRITISMUS V LETECH 1880-1940

Podkrkonošská lidová víra v záhrobní svět si díky Antalu Staškovi vysloužila známé označení "blouznivci našich hor". Je to dnes už mezinárodně známý fenomén, a to především díky tzv. mediálním kresbám, které vznikaly v průběhu seancí a po roce 1989 začaly být zařazovány do významných výstav například

i ve Francii, v Belgii nebo v Rakousku.

Kdo by snad chtěl od přednášejícího uslyšet rozsouzení, zda bylo „vyvolávání duchů“ opravdovým kontaktem se zemřelými, nebo jen druhem sugesce, bude zklamán. Jediné, o čem tu máme právo vyslovovat soudy, jsou pozoruhodné kvality kreseb výtvarně nevzdělaných autorů, kteří za bdělého stavu jinak nekreslili, případně texty, fotografie nebo vyprávěné příběhy. Jistě, za všemi těmi kulturními projevy stála silná víra, kterou nemá smysl obcházet nebo zamlčovat. Ale prvotní tu přece jen zůstane pohled z hlediska kultury.

Program Noci kostelů – pátek 10. června 2022

Sbor Dr. Karla Farského v Semilech

■ 16:00 – 16:45 KAŠPÁREK CHODÍ PĚSKY – ČMUKAŘI

Loutkové divadlo pro děti i dospělé. Představení plné Kašpárků, čarodějů, čertů i princezen. Představení hravé, plné humoru, oceněné na Loutkářské Chrudimi a Jiráskově Hronově.

■ 16:45 – 18:00 DĚTSKÉ ODPOLEDNE NA ZAHRADĚ SBORU

■ 18:00 – 18:05 OTEVŘENÍ NOCI KOSTELŮ ZA ZVUKU ZVONŮ

■ 18:05 VERNISÁŽ VÝSTAVY OBRAZŮ A OBJEKTŮ PETRA PANEVA S ÚVODNÍM SLOVEM KURÁTORKY LENKY PATKOVÉ

Petr Panev, ač učitel jazyků na Vysoké škole ekonomické v Praze, měl celý život nejbližší k výtvarnému umění. Jeho dílo je plné pozorovatelské něhy.

■ 19:00 – 20:15 CLASSICS MEET JAZZ

JAKUB JANSKÝ FEAT. EMIL VIKLICKÝ & PETR DVORSKÝ

Na vlně jazzu a v rytmu tanga. Světové skladby v podání mistrů. Na programu Emil Viklický, Chick Corea, Gary Burton, Astor Piazzolla, Michel Legrand, Franz Lehár ...

■ 21:00 – 22:15 MODLITBA Z TAIZÉ – SLAVNOST SVĚTLA

– PĚVECKÝ SPOLEK JIZERAN

a všichni, kteří se přidají

■ 22:30 – 23:00 EKUMENICKÁ MODLITBA ZA MĚSTO

v kostele Sv. Petra a Pavla

■ 23:30 UKONČENÍ NOCI KOSTELŮ ZA ZVUKU ZVONŮ

◆ Jiří Salaba – malíř krásných barev, žen a tří princezen

V Semilech, kde se říká Na Hlínách, v jednopatrovém domku u silnice bydlí známý semilský malíř Jiří Salaba, a navíc je to jeho rodný dům. A protože se narodil poslední březnový den, tedy 31. března 1947, je poutníkem na cestě životem už 75 let. Taky ten život neuvěřitelně ubíhá, plyne jak voda, jejíž tok před splavem ještě zrychluje, takže co se událo před deseti lety, jako by bylo nedávno. Jiří Salaba je malířem - taky krajinářem, který miluje i maluje svoje místo narození, krásné Podkrkonoší a horní Pojizeří, a proto tu zakotvil

napořád, i když jeho obrazy byly k vidění nejen na výstavách v Semilech a okolních městech, zde všude mnohokrát, ale též v Liberci, Praze, taky v zahraničí, např. v Německu, ba dokonce i v USA a Japonsku.

Upřednostňuje velká plátna pokrytá škálou jemných a přitom zářících barev dokonale sladěných tónů, které určují atmosféru obrazu, na kterém jsou často figurální motivy, milované nebo známé osoby, jež se poznají, i když jeho díla jsou často na hranici konkrétna a abstraktna. Podotýkám, že muži jsou na jeho plátnech vzácní. Rád i často maluje zátiší, především květiny, ale i rozličné předměty.

Jak vypadá jeho cesta životem? Určitě to není přímá cesta vzhůru, která člověka, a umělce obzvláště, zkazí. Zaručeně je kamenitá, klikatá horizontálně i vertikálně, tedy dozajista s onou člověčí sinusoidou, na níž jsi jednou dole, jednou nahoře - jak zpívá v Ježkově písni na moudrá Voskocova slova Jan Werich. Položím Jirkovi několik otázek, abychom se o jeho pouti životem, tři čtvrtě století trvajícím, něco dozvěděli. A protože se známe od dětství, tak si celý život tykáme. Předesílám, že jeho řeč je charakteristická, svérázná, podkrkonošská, krásná, ale rozhodně nespisovná, nelze ji překrucovat, nebyl by to on. Je to skvělý člověk, skromný umělec – milovaný malíř! V jeho ateliéru je příjemně, kamna hřejí, dřevo praská, obrazy barvami voní.

■ Jirko, jaké bylo tvoje dětství, které bývá považováno mnohými za nejkrásnější období života člověka?

No, dětství, dětství... V tomhle domě čp. 434 jsem se narodil, asi v kuchyni nebo v nějakém pokoji. Děti se dřív rodily doma, přišla porodní bába, to byla paní Novotná z Benešova, babička Míry Prokeše, táta musel pryč, ne jako teď, a povedlo se. Dětství bylo dobrý, jako je každý, ale že bylo kus drápaniny, bylo moc práce, tak třeba já nepamatuju, že bych byl s našima někde na vejletě. To víš, 2 hektary polí, pěstovali jsme brambory, obilí, skoro všechno. Táta chodil ještě navíc do Kolory Podmošnou, taky byl v Kalný Vodě u Bajera, když přišel z práce, tak šel sušit nebo někde pachtovat. Taky byla kráva v baráku, jalovice nebo bejk, též koza, to aby krávě nebylo smutno, a ještě jsme měli králíky, ty angorový. Když se králíci vostříhali, tak se ty chlupy někam posílaly a voni ti poslali vobarvenou vlnu a ségra Eva, vo osm let starší, z toho měla vždycky nádhernej barevnej svetr. Já to měl ze zbytků, tak to bylo takový moratý, mě to vadilo. To byla taková móda, když jsem na lyžích skákal, tak musel bejt límeček, rukavice, ale ten moratej svetr mně vopravdu vadil, tenkrát žádný kombinézy nebyly. Kulichy byly taky, ale když ti spad, tak ti srazili body za styl. Skoky jsem miloval a skákal jsem všude: ve Špindlu, ve Vysokým, v Jilemnici, v Lomnici ... Skákal jsem nic moc, to víš, byl jsem celej vytřeštěnej, Raška ve Vysokým udělal rekord 84,5, já Raškou nebyl, skákal jsem stylem pokus – omyl, tedy málo, nejvíc něco přes 60 m. Ale po Rudovi Doubkovi z Vysokého, reprezentantovi, mám tady na baráku ještě někde skočky. U nemocnice v Semilech, to byl malej můstek, jen čtyřcítka, se skákalo kolem 50 metrů, Zbyněk Hubač tam skočil asi 54, 5 m, což byl rekord. Na Jizerky jsem rád jezdíval na běžky a ve vlaku jsme se ještě později s Hubačem potkávali. Ale pokročili jsme trochu dál, ještě se vrátím do vopravdickýho dětství: poprvé jsem se dostal z baráku, když jsem

chodil do čtvrté třídy, tak jsem odjel do stanového tábora v Krčkovicích. A pak jednou za 14 dní se šlo pěšky do Slaný, protože máma pochází z Poříče, no, hodinu tam, hodinu zpátky a hodinu pobejt, pak rychle domů, co kdyby si kráva zlomila nohu, dýl zůstat nebylo možný. Jinak kráva byla pořád v chlívě a uměla ji podojit jenom moje starostlivá máti. Když jsem viděl, jak se kráva dojí, tak vod tý doby nemůžu pít mlíko. Vzpomínám na zimy se spousty sněhu. Tady, kousek níž byla taková díra, říkalo se tomu místu na „houpačkách“ a sánkovalo tu celý Zákoutí. Co se tam rozbilo sáněk! Sánkovalo se všude, auta nejezdily, jenom koně se sáněma, byla to nádhera! A taky všude na stráních jsme si d'áli ze sněhu můstky, na kterejch jsme na jasankách skákali. Žádný vejtahy a lanovky nebyly. Byla to krása! Znal jsem se s Kodejškou z Lomnice, trochu jsem mu záviděl, měl krásný šponovky, ale později se stal mistrem světa v letech na lyžích v Kulmu. Současní naši skokani? Darmo mluvit!

■ Jak ses dostal ke kreslení a malování?

Kreslení a malování mě bavilo od dětství, ale přivedl mě k němu můj švagr Zdeněk Bartoš, od něhož mám tady na zdi rozmalovanéj obrázek, kterej mně přinesl, když chodil se ségrou na gympl v Semilech. Taky mně dal první volejový barvy i knížky a zasvětil mě do malování. Bartošův táta měl rád obrazy a jezdíval k němu často malíř Drašar. Proto byl Zdeněk dost motivovanéj, nejprve chtěl bejt malířem, ale nakonec vystudoval medicínu.

■ Na základní škole bylo kreslení povinné a byl to tvůj oblíbený předmět?

Věříš, že ani moc ne. My jsme na kreslení měli takovýho protivnýho učitele, ani na jméno si nevzpomenu. To školní kreslení bylo úplně blbý, nebylo volný, je to takový lavírování, ale zvládal jsem vše bez problému. Ovšem já už maloval volejovejma barvama, byl jsem tedy dál. Přinesl jsem do školy obrázek, krajinku kolem našeho domu, volejovkama malovanéj, a dokonce na plátýnku, chtěl jsem ho ukázat kamarádům. Obrázek jsem měl uschovanéj v lavici a ten učitel mi ho z lavice vystrachal, koukl na něj a celé třídě od tabule pak ukazoval s tím, že takhle maluje ten, kdo tomu nerozumí a kdo to neumí. Ale měl jsem i oblíbené učitele, třeba páni učitelé Rudolf Hlava, hezky vykládal, a Josef Holata, kterej pěkně učil fyziku.

■ Co způsobilo, že jsi po základní škole šel studovat do Jičina Střední průmyslovou školu elektrotechnickou? Tam jsi studoval v letech 1963-1967.

Z devítky jsem nemohl nikam, jediň do zemědělství nebo na horníka. To byl šedesátej druhej rok a my jsme měli 2 hektary polí, tak jsme byli jako soukromníci tlačeni do družstva (JZD). Ale my jsme taky mívali prasátko, jitřničky i tlačenu a tajemník Hybšman je měl rád, tak tátovi říkával: „Bohouši nic nepodepisuj, ňák to uděláme.“ Tak jsem se šel učit pro Koloru elektrikářem do učiliště ERLI v Semilech, ale jen jsem se rozučil, ale nevyučil, po roce jsem udělal přijímačky na elektrotechnickou průmyslovku v Jičíně. Táta vždycky říkal, že dřív než budu komedantem, tak říkal malířům, měl bych bejt něčím pořádným. Otec vstup do JZD nepodepsal, později tak učinila naše Františka - moje máti. Průmyslovku jsem vystudoval, ale nebavilo mě to, navíc profesor Švarc mně říkal: „Ty dobytku, tys měl jít na cukráře, vždyť tě ta elektrika

zaije.“ Rád říkával studentovi, dobytku, to bylo dobrý, ale jak řekl, miláčku, byla z toho kule!

■ Jak jsi prožíval konec šedesátých let, roky tak napínavé 1968-69?

To jsem byl na vojně v Prachaticích a Krumlově v četě u bezzákluzových kanónů, to byla protitanková zbraň, střelnici jsme měli na Šumavě v Boleticích.

■ Ale po vojně už ses musel zaměřit na Prahu a Akademii výtvarných umění, aby se splnil tvůj sen a dosáhl jsi touženého cíle.

No jasně, nastoupil jsem do ČKD v Praze na elektrotechnickou údržbu. Zajímavostí je, že jsem pracoval v dílně u Broučka, a to u stejného ponku jako přede mnou Karel Gott. Ale v Praze jsem byl hlavně proto, abych navštěvoval obrazové galerie a výstavy, výtvarné kurzy a tak. Profesor na AVU František Jiroudek říkal: „Člověče, co to máš za souseda, my bychom tě vzali, ale nejde to.“ Zkrátka pustil jsem si hubu na špacír a byla tam taková udávající soudružka, která mě ničila. Tak jsem z ČKD odešel do pražské pobočky Montáže Karlovy Vary, stavěli jsme metro, banky i paneláky, pomohl jsem si finančně, ale posudky byly pořád mizerný. Až nástup do OSP Semily byl mojí poslední firemní štací, v semilské nemocnici jsem stavěl kotelnu. Konečně jsem byl přijat na AVU v Praze, tedy až v pětadvaceti letech, kde jsem úspěšně studoval v letech 1972-1978 v ateliéru krajinářské a figurální malby u profesora Františka Jiroudka, rodáka ze Lhoty - Kozákov. Měli jsme hezkej vztah, on chtěl dokonce, abych šel za něj učit. Mně se jeho přístup líbil, moc nemluvil, vzal štětec a do toho co jsem maloval, zasahoval, a tak mám doma několik Jiroudků. Mnoha studentům se tohle nelíbilo, já byl rád.

Jiří Salaba: Tři sestry

■ Kterou barvu máš nejraději?

Já mám rád celou škálu světlejších barev a nejradši mám bílou. Tmavý barvy jsou depresivní, na škole jsem takový obrazy maloval, je jich málo, ale mám je tady.

■ Jsou v našem kraji malíři, které máš rád, a které české a evropské malíře uznáváš?

Tak určitě Miloš Janků, chodil krajinou, obdivně jsem na něj koukal, když třeba kreslil kapličku, byl to charakter. A dost jsem prožil s Joskem Jírou, taky jsem ho maloval. Fajn člověk byl i Pepa Němec, jezdil jsem za ním na Skalu. Z českých malířů moc uznávám Antonína Slavička a Josefa Preislera. Miluji klasiky a především impresionisty, Renoira nebo

Degase, ale hlavně pozdějšího Bonnarda, ale taky třeba Rakušana Klimta. Zkrátka musí ten malíř něco umět, musí tam bejt vidět řemeslo, nemám rád černou plochu s tečkou nebo špendlík v tom zapíchnutej, no to je šok! Na mých nedodělaných obrazech potřebuju dodělat detaily, jiné jsem nezačal, a tak rád bych maloval, jako divej!

■ Milý Jirko, obraz, který tě reprezentuje na letošní tradiční výstavě v Pojizerské galerii Malíři

Pojizeří určitě patří k tvým nejmilejším a jeho barevnou krásu umocňují tvé dcery, tvoje milované princezny - Kateřina, Magdalena a Tereza. V tom obraze je zakomponována láska i naděje s vírou, že vše se v dobré obrátí. V to věřím a přeji ti vše dobré, zdraví především!

/ Miloš Plachta, *Semilské noviny*

semilsko

♦ **CHUCHELNA – 7. - 11. června 8 až 18 hodin**, Zahradní centrum Chuchelna
VÝSTAVA BONSAJÍ

Poradenská služba, ukázky tvarování, diskuze o pěstování.

♦ **CHUCHELNA – 12. června od 20:30**, Zahradní centrum Chuchelna
ANETA LANGEROVÁ – DVĚ SLUNCE
aneb Jak krásné je být milován.

Koncertní turné s kapelou a smyčcovým triem.

♦ **VYSOKÉ n/J – Rada Vysokého schválila** nabídku Pavla Rolečka z Pardubic na celkové restaurování Sloupu se sochou Panny Marie ve Vysokém za cenu 251 600 korun s daní. Zároveň pověřila místostarostu Jaroslava Nechanického vypracováním žádosti o peníze z Dotačního fondu Libereckého kraje. (Větrník)

Zdejší Mariánský sloup se sochou Madony a reliéfy národních patronů je podle Památkového katalogu: „Profesionální kamenosochařské dílo provedené v barokním tvarosloví pochází z roku 1759. Sloup se sochou Panny Marie představující výraznou dominantu náměstí byl v roce 1959 stržen a až v roce 2000 za doplnění chybějících částí rehabilitován.“

Podle nápisu vzadu na horním podstavci byl sloup postaven roku 1759, neexistuje však jediný doklad, který by tento údaj potvrzoval. Písemně je sloup zmíněn až v roce 1836 vysockým farářem P. Josefem Michealem Kramářem v soupisu soch vysocké farnosti. Tehdy ale nestál na náměstí, nýbrž na prostranství před kostelem. Na náměstí stála socha Dobrého pastýře nesoucího ovci se čtyřmi vedlejšími figurami. V roce 1851 byl ale Pastýř v žalostném stavu, údajně hrozil sesutím a za opravu nestál, proto doprovodné sochy zaujaly nová místa. Dvě před hlavní vchod chrámu Páně (sv. Barbora s kalichem a korunkou, sv. František Xaverský nebo sv. Ignác s knihou a křížem), dvě vedle cesty k novému hřbitovu (ss. Florián a Antonín). Místo původní sochy zaujala přestěhovaná Panna Maria, která začala překážet na rozcestí na svém původním místě. Protože se však zdála socha místním příliš nízká, byl vyhotoven „velký podstavek“ a kolem sochy bylo doplněno šest kamenných slupků, které „řetězy se spojití mají, aby se neslušný přístup k samé soše zamezil“. Na horním (původním) podstavci jsou reliéfy – vlevo sv. Václav, vpravo sv. Jan Nepomucký, vpředu sv. Josef.

O přesunu existují písemné doklady, městský výbor pořizoval zápisy ze schůzí, na kterých se o stěhování jednalo, a existují i účetní doklady, práce na soše se protáhly až do roku 1852.

Další oprava proběhla 1912, ale tehdy měla původní socha namále – vysocký farář P. Antonín Láš totiž pojal na počátku 20. století úmysl sloup vyměnit. Na novou sochu se vybralo takřka 1300 korun, ale tehdejší památkové orgány akci zakázaly („socha Madony nemá velkou uměleckou cenu, vcelku ale má sloup intimní venkovský charakter“). Opravy provedl sochař Vejs (Weis) z Hořic, zlacení místní řezbář František Hanuš. K nejhoršímu došlo v roce 1959 – sloup byl na opakované žádosti MNV o řešení havarijního stavu stržen, protože na opravy nebyly prostředky. Socha byla uložena v předsíni kostela sv. Kateřiny, sloup na farní zahradě.

Ke znovuosazení sloupu došlo v roce 2000, podíleli se na něm akademičtí sochaři Jiří Novák, Taťána Konstantinová a Alfonz Dovičovič. Kolaudace proběhla 11. října 2000. Už v roce 2002 však podle knihy nový podstavec i schody „zdobilo“ několik trhlin a sloup, složený ze tří částí, se drobil. To se do roku 2013, kdy jsem ho viděl já, příliš nezměnilo.

♦ VYSOKÉ n/J – Vzpomínka na kino ve Vysokém

První přístroj na promítání filmů byl pořízen a instalován ve vysocké sokolovně v roce 1922. Promítání bylo pravidelně dvakrát týdně, občas proložené dětským představením a všechny výdělek byl dána na umoření dluhu na nové sokolovně. V roce 1932 výbor Sokola pořídil biograf zvukový – do té doby byly filmy doprovázeny živou hudbou – od firmy Kleinhampl za 38 tisíc korun. Prvním promítaným zvukovým filmem byl *Karel Havlíček Borovský*. Za celý rok 1932 kino vydělalo 2307 korun, takže promítačku asi spláceli dlouho.

8. prosince 1962 sokolovna ve Vysokém vyhořela (od komína a díky nedostatku vody). Kino bylo přemístěno do divadla Krakonoš. V roce 1993 divadelní spolek kino pro malý zájem zrušil. Jakousi náhražkou zůstaly malé videokavárny v malém sále divadla, ale promítají se tu jen dokumenty.

(hej, větrník)

železnobrodsko

♦ ŽELEZNÝ BROD

3 osada purkmistrovského státního města Železného Broda
se všem domácím i cizím na vědomost dává, že se opět v našem městě bude konat slavný

Železnobrodský Jarmark

10.-12. června 2022
Železný Brod

Pátek 10. 6.
Malé náměstí

17.00 - Seven, rock Mladá Boleslav
19.30 - WE2, rock-acoustic Praha s Tomášem Strouhalem
21.00 - Revival 60's, rock Železný Brod

Sobota 11. 6.
náměstí 3. května

10.00 - Slavnostní předání jarmarečních práv (DS Tyl Železný Brod)

Malé náměstí

10.30 - Broďanka, dechová hudba Železný Brod
12.30 - Broky Františka Kanečka
14.00 - Ewa Farna Tribute Band
16.00 - Heidi Janků
18.00 - Voliéra, rock Železný Brod
19.30 - Vanua2, pop-world music Praha
21.00 - DWTK, crossover Železný Brod
22.00 - F. A. King, crossover Železný Brod
23.00 - Logr, rock Turnov

Neděle 12. 6.
Malé náměstí

11.00 - Nabitý baterky, country - folk Jablonec nad Nisou
13.00 - Poutníci, bluegrass - country Brno
15.00 - O-Way, rock Bozkov

Stánkový prodej všeho druhu, prodej čemeslných výrobků, lidové hospody
a mnoho dalších atrakcí po celém městě.
Přejeme všem libezné užiti kratočivů, nášupů, dočného jídla i pití, veselou mysl a čerjínou pobavu.

Publizer:
Město Železný Brod
Změna programu vyhrazena

♦ **KRÁSNÁ - PĚNČÍN** – Také v letošním roce odsouhlasili krajští radní a zastupitelé poskytnutí peněz na obnovu památek v rámci individuálních dotací. Tato částka činí 13,8 milionu korun. Jedním z projektů, které se dočkají podpory, je obnova morového sloupu se

sousoším Nejsvětější Trojice v obci Pěňčín – Krásná. Kraj přispěl částkou 600 tisíc korun. „Areál v Krásné je mimořádné místo, spojené s doktorem Kittlem. Tamní kostel, morový sloup a fara jsou navíc usazené v jedné linii vedle sebe. To místo na vás okamžitě velmi silně zapůsobí. Liberecký kraj podpořil z dotačního programu opakovaně obnovu kostela a nyní také obnovu morového sloupu. Přispíváme tak k revitalizaci tohoto krásného areálu,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně pro kulturu, památkovou péči a cestovní ruch Libereckého kraje.

Morový sloup Nejsvětější Trojice se nalézá mezi farou a kostelem. Na kruhovém podstavci je nápis svědčící o tom, že sochu zbudovali v roce 1772 pražský sochař Josef Leder a kameník Godefrid Lawacz z podnětu Josefa Kittela. Je významnou barokní uměleckou památkou. Na kruhovém podstavci spočívá

tříboký jehlan. Podstavec vybíhá ve tři mohutné konzoly se sochami svatých: Jana Nepomuckého, Václava a Vojtěcha. Mezi konzolami jsou umístěny další plastiky svatých Šebestiána, Rocha a Panny Marie. V poslední třetině sousoší dominuje plastika Nejsvětější Trojice.

Letos odborníci vypracují doplňující restaurátorský průzkum, zrestauroují kovovou výzdobu včetně zlacení a doplní chybějící prvky. Provedou očištění, odstraní nevyhovující doplňky, povrch barevně vyretušují a nápisy barevně upraví. (Jan Mikulička)

vrchlabsko

♦ Servus feříku, zvu do muzea lyžování v Dolní Branné, čp. 1, kde jest ke spatření a potěše 1113 exponátů, prohlídka komentovaná, ohlasy od vernisáže (24. 3. t.r.) více než skvostné. otevřeno v sobotu od 9 - 11 a 13 - 17. Možnost

v promítacím sále shlédnout dle vlastního výběru film z nabídky 46 dokumentů z historie bílého sportu v Podkrkonoší a Pojizeří. Vše v rekonstruované roubence - nejstarší budově v obci, postavené v roce 1747 jako česká škola, později fara, trafika, družina, rekreačka, obytný dům. Rekonstrukci a provoz zajišťuje obecní úřad, provázím osobně, po domluvě i mimo soboty na telefonu 606513155.

/ Skol Aleš Suk

Nu dobrá. Tak se podíváme do muzejní brožurky, ať to máme trochu podrobnější...

Budova muzejní, roubenka čp. 1, je nejstarší zachovalou stavební památkou v obci. Její více než čtvrt tisíciletí stará historie není příliš klopotná. Ve slohu tradičního krkonošského, pozdně barokního lidového objektu, byla roubenka, určená coby školní budova, vyzdvižena v roce 1747. Svému vzdělávacímu účelu sloužila více než sedmi generacím. Naposledy se v ní vyučovalo až v roce 1877. V průběhu dalších 150 let v ní byla fara, byt faráře a jeho hospodyně, ale třeba také trafika. Poslední dvě funkce, tj. funkce školní družiny a obytného stavení sloužícího jako rekreační objekt, ukončila péče obce, která „jedničku“ od posledních majitelů odkoupila.

Kantor a trenér lyžařů, místní občan Aleš Suk, v sezóně 2014 nabídl obci svou celoživotní sbírku skijáckých, sánkařských a bruslařských artefaktů pro muzejní účely s myšlenkou využít tradice *dolnobranských sportovníků* a jejich následovníkům připomínat podmínky, ve kterých se zrodila vítězství ve světovém poháru, na mistrovstvích světa a zimních olympijských hrách.

Dva roky trvající přestavba určila dnešní podobu muzejního stavení o třech podlažích. Suterén, dříve sklep a chlév, byl upraven do podoby muzejní kavárny. Zde si může posedět, pobavit se a občerstvit 22 osob.

První nadzemní podlaží odkrývá zájemcům prostory, tvořící rámec expozice.

Vstupní hala zaujme netradičním interaktivním stojanem. Tady si každý může zapůjčit kompletní historickou výzbroj a v zimních měsících ji třeba i vyzkoušet na svahu za muzeem krátkým sjezdem pod Paloušův mlýn. Videosekvence dovolí v předsáli proniknout do průkopnických časů zimních turistů, skokanů, běžců, sjezdařů, sánkařů, bruslařů...

Výstavní sál tvoří náhled do vývoje a „pionýrských“ časů zimní turistiky, lyžování, sánkování, bruslení a jízdy na bobech. Nejen výrobky místních řemeslníků v partě podkrkonošských kolářů, dřevíčkářů, kovářů, ševců a sedlářů překvapí návštěvníky unikátním a kouzelným provedením. Vystavenými předměty jsou i vynálezy, zlepšováky a patenty všeměů.

Síň slávy – to je mnoho nádhery, blyštivých medailí, pohárů, dantesů nejenom místních republikových šampiónů, kterých je zatím patnáct. Tento komorní prostor ukrývá výzbroj, ceny a poháry Bohumila Hanče, Evy Samkové, Květy Jeriové, Blanky Paulů, Michala Krčmáře a Karolíny Erbanové. Suma sumárum získali jmenovaní 8 olympijských medailí a tituly světových nebo evropských šampiónů se skoro nedají ani spočítat.

Všichni to jsou rodáci z nejbližšího okolí naší vesničky.

Zkrátka AŤ TO FRČÍ! A přijďte se podívat

♦ VRCHLABÍ –

Trosky.

Nakl. Macháčková, tržnice pohlednic v Jičíně. Odesláno 1931

Hodkovice. Z facebookového účtu Jiřího Peterky

Malá Skála, Boučkův statek. Ze stránek Malé Skály

Turnov. Celkový pohled. Tisk Severografia Děčín. Pressfoto Praha. 80. léta

♦ **PRACHOVSKÉ SKÁLY** – Prachovské skály jsou nejznámější a největší skalní město v Českém ráji, které je zároveň nejnavštěvovanější,“ tvrdí Dominik Feštr, který jako potomek hraběcí rodiny Schliků, kterým byla oblast skalního města vrácena v restituci v roce 1996, tuto výjimečnou přírodní rezervaci spravuje. Na letošní sezonu se zde dobře připravili.

„Už vloni na podzim jsme opravili cestu od hlavní pokladny u Turistické chaty k rozcestí u Točenice. Také byla upravena tzv. kočárková cesta, která má nový povrch v celém svém úseku od horní pokladny až na rozcestí U Buku. Celou zimu byla uzavřena Zelená rokle, kde probíhala těžba kůrovcového dřeva a následný úklid. Při těžbě byly poškozeny schody a část zábradlí na začátku Řehákova výstupu na Pechovu vyhlídku. Vše je nově upraveno,“ vypočítává Dominik Feštr zásadní úpravy před sezonou.

Nicméně úpravy a opravy probíhají průběžně po celý rok. Je to jako se stavební památkou, začnete na jedné straně, skončíte a zase můžete začít znovu.

„Ve skalách jsem v sezoně každý den. Kontroluji vyhlídky, zábradlí, schodiště, vše musí být v pořádku a závady musíme hned opravit,“ doplňuje Feštr.

V hlavní turistické sezoně, zejména o víkendech, Prachovské skály přivítají až kolem tisícovky návštěvníků denně. O nějakém větším omezení, jako jsme toho svědky třeba v Adršpachu, tady ale neuvažují. Je to významná turistická lokalita a s větším počtem návštěvníků je proto třeba počítat.

O prázdninách je doporučeno zajet sem ve všedních dnech, správa skalního města doporučuje také bezprostředně navazující návštěvnícky zajímavá místa, jako je třeba hrad Pařez nebo koupaliště u Pelíška.

Dnešní doba přináší také mnoho technických vymožeností v podobě QR kódů, různých čteček a virtuálních prohlídek.

„Tak tohle v našich skalách podporovat nebudeme. Jako rodina majitelů si přejeme, aby sem lidé přišli relaxovat, odpočívat, vnímat krásnou přírodu, skály a okolní lesy. A ne, aby se pořád jen dívali do mobilů,“ říká Dominik Feštr. Aby v Prachovských skalách vše dobře fungovalo, o to se starají tři desítky zaměstnanců rodinné firmy j. M. Schlik,

Dominik Feštr, bývalý profesionální basketbalista a trenér, který vyrostl v Turnově, správu rodinného majetku, a tedy i Prachovských skal, převzal v roce 2009. (Turistické noviny, Sdružení Český ráj)

♦ **KOST – Hurá do mučírny! Hrad Kost v novém kabátě**

V uplynulých třech letech probíhala na hradě Kost velká a rozsáhlá rekonstrukce, díky které se vám hrad představuje takřikajíc v novém kabátě. Během rekonstrukce bylo stabilizováno skalní podloží, provedena sanace hradeb, opraveny a doplněny byly fasády na hradních budovách a část nádvoří byla nově předlážďena.

Překvapením, které rekonstrukce přinesla, je odhalení základů staveb, jejichž původ s velkou pravděpodobností sahá až do 13. století. Díky tomu se dá předpokládat, že hrad je ještě o století starší, než se dosud myslelo, a že již ve 13. století stála na jeho místě poměrně velká kamenná tvrz.

Od letošního roku můžete navštívit nově opravené přízemí Velké bílé věže, kde je ke zhlédnutí model hradu odpovídající jeho podobě v 17. století.

Doplňuje ho vizuální animace stavebního vývoje hradu, včetně pravděpodobné podoby původní kamenné tvrze ze 13. století. expozici o vývoji hradu podtrhují původní vitrážová okna, zhotovená v 15. století, a patřící tak mezi nejstarší exponáty na hradě.

V letošní sezoně jsou připraveny čtyři návštěvnické okruhy. Navštívit můžete hradní paláce s výkladem historie rodiny Kinských, středověkou mučírnu s výkladem trestního a hrdelního práva v 16. až 18. století, zkrácený okruh zaměřený na stavební vývoj objektu nebo absolvovat rovnou kompletní prohlídku celého hradu.

Provozní doba v květnu a červnu je úterý až neděle 9 – 17 hodin, o prázdninách je otevřeno denně mezi 9. a 18. hodinou. Hrad je přístupný pouze s průvodcem. Poslední prohlídka odchází půl hodiny před zavírací dobou.

(Turistické noviny, Sdružení Český ráj)

◆ BOSEŇ – Valečovské kulturní léto 2022

3.6.	19,30 h.	OLYMPIC + INFLAGRANTI s V.N.BÁRTOU	450,- / 500,-
17.6.	19,30 h.	STROMBOLI + ANNA K.	450,- / 500,-
24.6.	19,30 h.	ZDENĚK IZER + VLADIMÍR HRON + OLDIES 90	400,- / 450,-
3.7.	19,30 h.	ŠKWOR + WIX LUBOŠ ODHÁNĚL – pozor NEDĚLE	490,- / 550,-
8.7.	19,30 h.	WALDA GANG + ALKEHOL	400,- / 450,-
15.7.	19,30 h.	DAN BÁRTA + ANETA LANGEROVÁ	450,- / 500,-
22.7.	19,30 h.	ARGEMA + JELEN	450,- / 500,-
5.8.	19,30 h.	STO ZVÍŘAT + BOOGIE BOYS (PL)	400,- / 450,-
12.8.	19,30 h.	TRAKTOR + DEBILL HEADS	450,- / 500,-

Permanenka na celé léto – 2.500,- Kč

- ZTP a ZTP/P – zdarma, doprovod platí
- Děti do 12-ti let včetně – zdarma
- Vstup do areálu vždy 1 hodinu před začátkem vystoupení
- Celý program moderuje Martin Hájek

Hrad Valečov najdete čtyři kilometry na východ od města Mnichovo Hradiště v Českém ráji. Valečov leží v nadmořské výšce 330 m přesně nad obcí Boseň, na okraji skalního vrchu Mužský. Z původního středověkého hradu se dochovala jenom zřícenina, která je chráněna jako kulturní památka České republiky. Trocha z historie hradu Valečov:

Původní dřevěný hrad postavili ve skalách Valečovští z Valečova po roce 1300. Hrad byl i částečně vytesán do okolních pískovcových skal. Prvně je Valečov

písemně zmíněn během let 1316 – 1318, kdy mezi sebou vedli jisté šarvátky šlechta z Valečova a Vok z Rotštejna. Zajímavostí je český název hradu, protože v tehdejší době se pojmenovávalo především německy. V pramenech se hrad uvádí jako pustý od roku 1652, ale později se sem nastěhovala na dobu kolem dvou století chudina, která byla násilně vykázána v roce 1892 do obecního chudobince. Valečov v té době sloužil i jako zdroj levného stavebního materiálu.

Návštěvní doba:

- Červen, září: denně, mimo pondělí 9,00 – 18,00 hod.
- Červenec, srpen: denně 9,00 – 18,00 hod.

Parkoviště: cca 300 m od hradu – denní parkovné: 50,- Kč/ osobní automobily, motocykly 100,-Kč/ autobusy, karavany
(Zdroje: stránky obce Boseň a hradu Valečov)

tanvaldsko

ZUBAČKA

4. června 2022

Zahájení
sezóny
na Zubačce

Zvláštní jízdy na ozubnicové trati Tanvald - Kořenov - Harrachov

Doprovodný program ve stanici Kořenov:

- den dětí na nádraží v Kořenově
- soutěž v malování obrázku zubačky
- loutkové divadlo Kordula pro děti s pohádkou "O kmotru zajíci."
- otevřené Muzeum ozubnicové dráhy a výtopna Kořenov
- jízdy důlního vláčku u nádraží v Kořenově
- občerstvení a stánkový prodej na peronu stanice
- jízdy historického autobusu - již dopoledne z Liberce a Harrachova, dále pak z Kořenova od nádraží na Jizerku a na Příchovice k rozhledně Maják Jára Cimrmana.

Novinky v muzeu
trička, ponožky,
čokolády ze Zubačky,
magnetky

Jízdní řád ozubnicových vlaků Tanvald - Kořenov a zpět,
s lokomotivou T 426.003, vozy Balm a motorovým vozem M 240.056.

10:32	13:43	17:43	Tanvald	9:18	13:18	17:18
10:39	13:49	17:49	Desná	9:11	13:11	17:11
10:50	14:00 / 14:14	18:00 / 18:14	Dolní Polubný	9:00	13:00	17:00
11:08	14:36	18:36	Kořenov	8:48	12:45	16:48

Jízdní řád zvláštních vlaků Kořenov - Harrachov a zpět,
s lokomotivou T 334.0866 "Rosnička" a vozy Balm a motorovým vozem M 152.0604

12:15	13:15	14:15	15:15	16:15	Kořenov	12:38	13:40	14:40	15:40	16:38
12:25	13:25	14:25	15:25	16:25	Harrachov	12:30	13:30	14:30	15:30	16:30

◆ DESNÁ –

◆ TANVALD – Historie tanvaldského pivovaru

První zmínka o místě, kde později vyrostl tanvaldský pivovar, je z roku 1740, kdy dědici po Christofu Fischerovi prodali dům čp. 37 i s pozemkem Christianu Fischerovi za padesát osm zlatých. Vdova po Christianu Fischerovi prodala v roce 1764 domek včetně pole Ignatzi Fischerovi za osmdesát pět zlatých. V této rodině byl dům s pozemkem někdy do roku cca 1820.

Proti domu čp. 37 na opačné straně komunikace v ulici Údolí Kamenice dodnes stojí kamenný mostek přes řeku Kamenici. Při pohledu na mostek stojí po pravé straně vedle něho dvě vzrostlé tůje. Ještě v roce 1960 u nich stával kamenný pomníček s litinovým křížem tělem Krista. V Okresním archivu v Jablonci nad Nisou je uložený soupis drobných památek a zde je uvedeno, že majitelem pomníčku je právě Ignátz Fischer. Důvod, proč nechal pomníček postavit, zda jako připomínku nějaké nešťastné události, nebo naopak jako poděkování bohu za šťastný konec nějaké události, tam uveden není a asi už se nezjistí. Dnes už zde nevidíte ani samotný pomníček. V šedesátých letech ho někdo zničil a potom byl odstraněn.

A teď už zpět k domu čp. 37. Dalším majitelem je Josef Pochmann. 8. listopadu 1864 jeho žena (pravděpodobně již vdova) prodává dům rodině sedláka Grubera. Přesněji se uvádí, že dům již i s hostincem koupila Helena Gruberová za šest tisíc zlatých. Sedlák Josef Gruber si zajistil právo vařit pivo a technologii na vaření piva. Dodnes se dochovala stavební dokumentace z roku 1869 přestavby domu čp. 37 a výstavby dvou sousedních objektů sladovny dnes čp. 209 a varny čp. 435, podle kterých se pivovar stavěl.

Prostřední dům čp. 37 měl v přízemí hostinec a v patře hostinské pokoje. Tento objekt byl se sousední varnou propojen mostkem vpatře objektu. Josef Gruber byl i prvním sládkem.

V roce 1892 koupil pivovar Wilhelm Greif z Prahy za padesát tisíc zlatých. Zřejmě se mu moc nedařilo, protože se uvádí, že 16. května 1893 pivovar získal v dražbě Jindřich Kobrč za padesát pět tisíc zlatých. Postupně pivovar rozšiřoval. Mimo jiné si nechal postavit letní sídlo (Malý domek) na stráni za pivovarem. Pivovarské sklepy vystavěné v době výstavby samotného pivovaru se tesaly do skály. Mimochodem dochovaly se do dnešních dnů. Pivovar byl známý jako „Pivovar se sklepy ve skále“. To je doloženo na hlavičkových firemních listech a obálkách uložených v archivu. Ty datované do doby Rakouska Uherska jsou psány německy a ty z první republiky již česky. Jindřich Kobrč byl Čech. Stejně tak i dvě studny zásobující vodou varnu pivovaru byly vytesané do skály. Jedna ve sklepení domu čp. 37 je 11,5 metru hluboká. Druhá je ve stráni na bývalé zahradě pivovaru. Studna samotná má 3 metry v průměru a je 13,5 metru hluboká. Voda do ní se sbírá pomocí dvou šachet ve svahu, do kterých voda prolíná skrz horninu a následně je svedena další šachtou do zásobníku, odkud byla potrubím odváděna do prostoru varny. Dochovaly se i dvě účetní knihy z doby provozu majitelem Jindřichem Kobrčem. Z těch vyplývá, že pivo stáčené do sudů i lahví se povozy rozváželo na území jedním směrem až do Rochlic u Liberce a na opačnou stranu až do Vysokého nad Jizerou. V letech 1911 a 1912 byla roční výroba piva 12 tisíc hektolitrů piva.

Díky potomkům rodiny Kobrčů jsem měl možnost nahlédnout do rodinné korespondence rodiny Jindřicha Kobrče, přesněji do dopisu jeho manželky

z 20. února 1919, kde popisuje stěhování do nově koupené vily v sousední Desné č. p. 318. Dnes v této vile sídlí městský úřad města Desná. Sládci v pivovaru byli Karel Svoboda v letech 1894–1914, Bedřich Wohlgenuth v letech 1914–1924 a František Jedlitschka od roku 1924 do 1925). Následky první světové války se projeví i v odbytu piva z hornotanvaldského pivovaru, ten postupně klesl až na 7 500 hektolitrů. V té době začal být provoz pivovaru prodělečný a v roce 1925 pivovar s vařením piva končí.

Poslední majitel pivovaru Jindřich Kobrč s dcerou Karolínou

V únoru 1926 prodává Jindřich Kobrč svůj pivovar vratislavickému pivovaru. Ten, aby snížil vliv konkurence a zvýšil vlastní odbyt, okamžitě zrušil vaření piva v Tanvaldě. Obratem objekty prodal továrníku Pribschovi, v té době již majiteli čtyř textilních továren v blízkém okolí. Ve smlouvě si vratislavický pivovar jako podmínku prodeje vymínil, že sklepy bývalého pivovaru zůstanou v majetku pivovaru. Rekonstrukce objektů mohla být provedena pouze od úrovně terénu výše. Mělo to svoji logiku. V době prodeje ještě nefungovala průmyslově vyráběná chladicí zařízení a ve sklepech se ukládal led pro chlazení

piva. Sklepy ve skále pro toto měly ideální podmínky. To byl také důvod, proč se pivovarské sklepy zachovaly do současnosti.

Pribsch zadal šumburskému staviteli Randákovi přestavbu areálu pro potřeby textilní výroby. Během rekonstrukce byl zbourán domek stavěný jako letní sídlo na svahu za pivovarem. Zbylé objekty byly přestavěny k nepoznání od těch původních. Po dokončení do těchto prostor stěhuje část své textilní výroby a zde funguje až do vypuknutí druhé světové války. Po válce se sem již výroba nevrátila. Objekty sloužily jako ubytovna a jídelna pro zaměstnance až do ukončení provozu podniku Seba. V padesátých letech dvacátého století byly po akci StB nazvané „akce K“

Poválečná fotografie kády objektu už sloužil jako internát. Nad vchodem do levého objektu je oblouk, který připomíná místo původního mostku mezi hostincem a varnou.

Podoba tanvaldského pivovaru v době jeho největší slávy.

zrušeny kláštery v Československé republice a řeholníci a řádové sestry byli posíláni do továren. V objektu bývalého pivovaru byly ubytovány řádové sestry z klášterů v Aši a z Bratislavy nasazené do zdejších textilních továren až do roku 1958, kdy mohly odejít. Ještě pár slov závěrem. Do areálu pivovaru nepatřily jen tři objekty u silnice. Patřila sem velká zahrada za dvorem včetně letního sídla majitele a také prostory na opačné straně silnice proti hlavním objektům. Celý prostor u řeky, kde dnes stojí autobusová zastávka. Zde bývala bednárna, sklad uhlí a váha. A dále celý prostor, kde mají dnes základnu hornotanvaldští hasiči. Zde býval hospodářský objekt se stájemi (ten již nestojí), kůlny na vozy a smolárna v prostorách, kde jsou dnes garáže. Jeden pamětník z Desné mi vyprávěl, že jeho tatínek pracoval pro Jindřicha Kobrče jako vozka.

V neděli nechával zapřahat p. Kobrč vůz a se ženou jezdili za kulturou do kina v Liberci. Jindřich Kobrč přežil svůj pivovar o pouhé čtyři roky. V tanvaldské kronice je uvedeno, že v roce 1930 byl stižen mrtvicí a na její následky skonal. Měl jednu dceru. Ta se vdala za lékaře MUDr. Alfréda Kantora, který pracoval v tanvaldské nemocnici. Později v roce 1924 zde byl i primářem. V roce 1932 se s rodinou stěhuje do Jablonce nad Nisou, kde si nechává postavit funkcionalistickou vilu (dnes u světelné křižovatky vedle přehrady). Byl německé národnosti, a proto ho po skončení druhé světové války zařadili do odsunu i s rodinou. V současnosti v Německu žijí jejich děti. Dnes by málokdo, kdo prochází Horním Tanvaldem okolo objektů bývalého internátu podniku Seba, věřil tomu, že se zde vařilo pivo a rozváželo se do širokého okolí.

/ Miroslav Dušek, Tanvaldský zpravodaj

jablonec

EUROCENTRUM
Jablonec nad Nisou

Letní scéna Eurocentra

9. 6. Laco Deczi
& Celula New York

15. 6. Radůza s kapelou

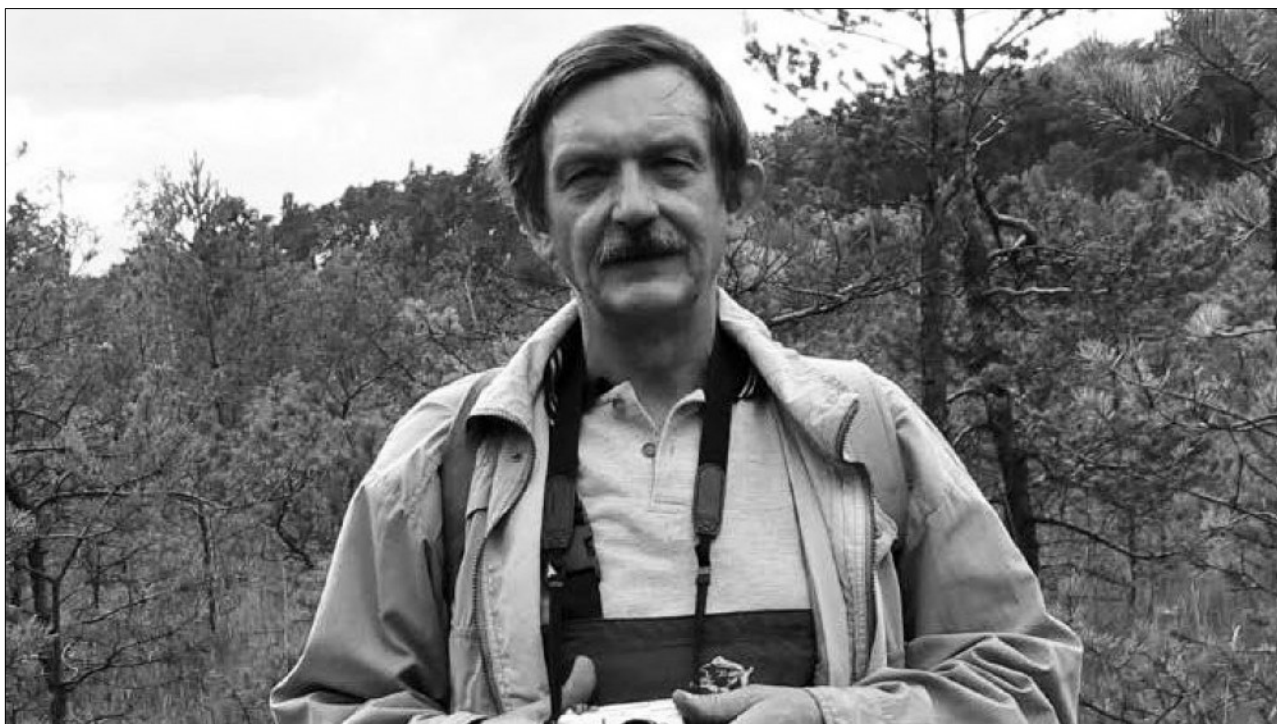
24. 6. Krucipüsk

26. 6. Orchestr Rudy Janovského

♦ V pondělí 30. května 2022 zemřel bývalý ředitel Severočeského muzea Alois Čvančara (* 22. 9. 1945 v Liberci). Botanik, který svou badatelskou a terénní činností významně přispěl například ke vzniku fytogeografických map České republiky. Rovněž byl vybrán do prestižního týmu spoluautorů nejrozsáhlejšího soudobého šestidílného botanického díla – *Květeny České republiky*. Byl také zakladatelem a dlouholetým kustodem jednoho z významných, obsažných a proto velice používaných herbářů, známého pod mezinárodní zkratkou LIM (liberecké muzeum).

Dlouhodobě spolupracoval s libereckou botanickou zahradou, pro niž přišel s novým tématem – květenou od protinožců. Objednával z dálné ciziny, tehdy s velkými překážkami, semena australských keřů a stromů, studoval zvláštní metody jejich výsevu i velmi komplikovaného dalšího pěstování pomocí špatně dostupných zahraničních odborných článků a knih, vytvářel sortiment. Toto téma již Botanické zahradě zůstalo a v nynějších sklenících má samostatný expoziční pavilon, který je v rámci České republiky unikátní.

Alois Čvančara byl ředitelem Severočeského muzea byl v letech 1990–2011. Poslední rozloučení se uskuteční v pátek 10. června v 11 hodin v libereckém krematoriu. (Filip Trdla + Severočeské muzeum)

♦ Již dvoustá výstava začíná tento týden ve vestibulu Krajského úřadu Libereckého kraje.

Ve středu 1. června odstartovala vernisáž výstavu Josefa Kosáka a jeho syna Stanislava. Potrvá do konce června.

Josef Kosák před několika týdny oslavil své jubileum, 80. narozeniny. Je povoláním technik – projektant. Svě první kresby uhlím, tuší, pastelem a linoryt zkoušel již v čase po nástupu do prvního zaměstnání a v letech 1963 až 1965. Zúčastňoval tehdy populárních soutěží tvořivosti mládeže a nečlenů Svazu výtvarných umělců na výstavách Výtvarníci na Táborsku, později na obdobných amatérských přehlídkách v Mostu, Ústí nad Labem a v Liberci. Pak následovaly jen příležitostné kresby a malby a zkoušení nových výtvarných technik.

K dřívějšímu koníčku se vrátil až v důchodovém věku, kdy začal používat převážně akrylové barvy. Náměty k obrazům si vytváří náhodně a podle vlastní fantazie, sestavuje je do nestandardních a nereálných situací, které nazývá „fantasmagorie“. Na obrazech z posledního období převažují motivy z vysněné přírody zaplněné množstvím zvířet, jiné kompozice jsou zaplněny květinami vábíci barevné motýly a společně doplňují půvab exotických krás. Expozice je rovněž doplněna ukázkou vlastivědného časopisu „*Na Cestu*“, propagující krásy České republiky, do něhož autor přispívá články se zajímavostmi z našeho kraje. Výstava je pořádána k jeho narozeninovému jubileu.

Další část výstavy je věnována fotografiím jeho syna Stanislava. Stanislavu Kosákovi je 55 let. Profesí je tiskař. Mezi jeho koníčky patří sport, příroda, cestování a fotografování. Účast na několika společných výstavách. Poslední samostatná výstava v r.2021 v Informačním středisku v Ústí nad Labem. Jeho fotografie byly uveřejněny v několika časopisech a byly použity v různých regionálních publikacích, včetně tiskovin Libereckého kraje. Druhý syn Josefa Kosáka – Jan Kosák – zajistí při vernisáži hudební doprovod se svojí skupinou Dixieband Liberec. (Filip Trdla)

♦ ZRNÍ

Pátek 3. června, Lidové sady

♦ Lidové sady:

SOBOTA 11. června ZAHRADA

JARRET 30

Komorní zahradní festival ke kulatým narozeninám liberecké folklorní legendy. Kromě domácích zahrají také Marian, Epydemye, Tlupa tlap a Ladybirds.

200. JUBILEJNÍ VÝSTAVA VE FOYERU
KRAJSKÉHO ÚŘADU LIBERECKÉHO KRAJE

SRDEČNĚ VÁS ZVEME NA SOLEČNOU VÝSTAVU

JOSEF KOSÁK - OBRAZY

STANISLAV KOSÁK - FOTOGRAFIE

1. - 30. červen 2022

VÝSTAVNÍ SÍŇ VESTIBULU KRAJSKÉHO ÚŘADU LIBERECKÉHO KRAJE - U JEZU 642/2A, LIBEREC

♦ **Benzin v Libereckém kraji od minulého týdne výrazně zdražil, nafta opět zlevnila a je už v průměru o tři haléře levnější než benzin. Litr nejprodávanějšího benzínu Natural 95 se aktuálně u čerpacích stanic prodává v průměru za 46,22 Kč, před týdnem byl o 1,08 koruny levnější.**

O šest haléřů na litru zlevnila nafta, za litr teď řidiči dají průměrně 46,19 Kč. Podle údajů společnosti CCS, která ceny sleduje, je benzin zhruba o 14 korun na litru dražší než před rokem, za naftu tehdy motoristé platili o 16 korun na litru méně.

Rekordní výše dosáhly ceny v ČR v březnu, krátce po zahájení války na Ukrajině. Uvedl to server *Genus*.

♦ **Spolkové centrum IGI s knihovnou ve Vratislavicích získalo cenu Karla Hubáčka v soutěži o Stavbu roku Libereckého kraje 2022.**

Centrum vzniklo přestavbou bývalé fary, u poroty bodovalo originálním propojením historické budovy a moderní přístavby s nápaditým, a přitom účelným uspořádáním vnitřních prostor.

Faru vedle kulturního centra 101010 získaly Vratislavice v roce 2017, budova potřebovala nutně rekonstrukci. Stavba, která přišla včetně DPH na bezmála 86 milionů korun, byla největší novodobou investicí městské části. Z budovy zůstaly jen obvodové zdi, jinak je vše nové včetně přístavby se třemi nadzemními a dvěma podzemními podlažními. „Vratislavice díky tomu získaly moderní knihovnu, rodinné centrum a prostory pro spolky, ale také kino,“ řekl starosta Lukáš Pohanka.

Porota letos posuzovala 26 staveb a také devět studentských projektů. „Porota měla letos opět nelehkou práci, a to nejen při posuzování realizovaných staveb, ale i velmi inspirativních studentských projektů. Ukazuje to, že kvalitní architektura v Libereckém kraji vzniká i navzdory současné nelehké době a že k velkým architektům, jakým byl Karel Hubáček, přibývají noví naděšní tvůrci. Velkou radost mám také ze stále kvalitnějších veřejných staveb a zodpovědného přístupu investorů k ekologii,“ řekl krajský radní pro rozvoj Jiří Ulvr.

Zvláštní pozornost věnovala porota projektům s ekologickým přesahem. V kategorii Veřejný prostor zvítězily originální vyhlídky architektonického studia Mjölkk v Rokytnici nad Jizerou, které získaly i Cenu veřejnosti. Čestným uznáním ocenila porota využití ekologicky udržitelných stavebních materiálů u soukromé stavby rodinného domu, porotci ocenili i přístup k řešení fasády při zateplování školy v České Lípě. Novinkou ročníku byla Cena ministerstva průmyslu a obchodu ČR, kterou získalo nové Centrum odborného vzdělávání Střední školy řemesel a služeb v Jablonci nad Nisou.

Cenu hejtmana získal dům sociálních služeb Jana v Hodkovicích nad Mohelkou. „Kvalitní architektura je důležitou součástí života. Považuji za důležité, aby senioři mohli prožít důstojné stáří v prostorách, které jsou nejen funkční, ale také krásné a kvalitní po všech stránkách.

Projekt, jehož součástí Dům Jana je, naplňuje koncept transformace sociálních služeb, který kraj dlouhodobě a systematicky podporuje. Může se stát vzorovým příkladem pro další,“ dodal hejtman Martin Půta.

(Náš REGION – ČTK – Andrea Fulková)

pozdní sběr

♦ **ROVENSKO p/T** – Ve dnech 26. a 27. května probíhala v Rovensku podpisová akce na podporu šetrnější varianty vedení silnice I/35 kolem města.

♦ **ROVENSKO p/T** – A ještě pozvánka do mé oblíbené rovenské cukrárny. Doufám, že budu mít příležitost si tu dát v pátek jejich dobré kafičko.

CUKRÁRNA
Na náměstí
KAVÁRNA

- zákusky, dorty
- poháry
- nápoje (*alko i nealko*)
- 20 druhů zmrzliny
- káva LAVAZZA
- posezení na terase

v Rovensku pod Troskami
objednávky na: 739 006 169

pátek až neděle
10 až 17 hodin

Karel Hohl

a tento týden vyšlo nové sorry!

trosečník – kulturně-společenský e-zin * vydavatel a redaktor: M. Fefík Podobský
fefik.sorry@seznam.cz * nechcete-li e-zin dostávat, dejte vědět!
všechna čísla naleznete na internetu: knihovna.jicin.cz/regionalni-zpravodaj